

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

Кафедра судової медицини та права

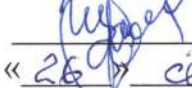
ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО
« 30 » серпня 2025 рік

ПОГОДЖУЮ

Завідувач кафедри судової медицини та права

Валерій ГУНАС
« 26 » серпня 2025 рік

СИЛАБУС

обов'язкової навчальної дисципліни ОК 5

**«ЗАКОНОДАВСТВО В СФЕРІ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Менеджмент в охороні здоров'я», 2025
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	Судової медицини та права
Лектор	Доцент ЗВО, к.ю.н. Валентина ЗВЕРХОВСЬКА
Контактна інформація	<i>forensic@vntmu.edu.ua, вул.Пирогова, 56</i>
Укладачі силабусу	Доцент ЗВО, к.ю.н. Валентина ЗВЕРХОВСЬКА Доцент ЗВО, к.е.н. Раїса ЖАРЛІНСЬКА

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК4
Курс/семестр	1 курс (3 семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/кількість кредитів ЄКТС)	120 годин /4 кредити ЄКТС
Структура дисципліни	Лекційні заняття, год
	4
	Практичні заняття, год.
	6
	Самостійна робота
	110
	В цілому: аудиторні заняття – 8%, самостійна позааудиторна робота – 92%
Кількість змістових модулів	3
Мова викладання	українська
Форма навчання	заочна

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Законодавство в сфері охорони здоров'я України», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки. Предметним напрямком програми є розвиток компетенції у галузі юридичної регламентації функціонування сфери охорони здоров'я України.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є підготовка майбутніх фахівців для самостійного вирішення професійних завдань у сфері правовідносин, в галузі охорони здоров'я, опанування правового механізму їх регулювання, отримання необхідних знань щодо правового регулювання галузі, а також здобуття умінь і навичок ефективного їх застосування, оволодіння достатнім рівнем правової культури та правової свідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних та фармацевтичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Законодавство в сфері охорони здоров'я України» є отримання студентами знань, зокрема щодо: історії становлення юридичної регламентації медичної діяльності в Україні; конституційного регулювання прав людини у сфері охорони здоров'я в Україні;

загального і спеціального законодавства у сфері охорони здоров'я;

видів юридичної відповідальності за професійні правопорушення в окресленій царині; прав й обов'язків суб'єктів медичних правовідносин (пацієнтів, медичних працівників, законних представників пацієнта тощо);

дефектів надання медичної допомоги; ятрогенної патології та її медико-правового значення;
механізмів контролю якості медичної допомоги;
юридичних аспектів профілактики і лікування інфекційних хвороб;
законодавчого забезпечення донорства (крові, тканин, репродуктивних клітин);
регулювання експертної діяльності за законодавством України;
особливостей правового забезпечення населення лікарськими засобами.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності. Дисципліна є фундаментом для вивчення наступних дисциплін: «Стратегічний менеджмент в охороні здоров'я», «Операційний менеджмент закладу охорони здоров'я», «Маркетинг-менеджмент закладу охорони здоров'я», «Бренд-менеджмент у сфері охорони здоров'я».

3. Результати навчання.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

Результати навчання для дисципліни:

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе

Знати:

- понятійно-категоріальний апарат у галузі медичного та фармацевтичного права;
- джерела медичного та фармацевтичного права;
- тенденції нормотворення й державної політики у сфері охорони здоров'я;
- механізми здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин;
- правові умови провадження окремих видів медичної практики та їх правове регулювання;
- державно-правові гарантії та механізми захисту прав людини у сфері охорони здоров'я;
- дефекти надання медичної допомоги, їх правову кваліфікацію;
- види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері охорони здоров'я;
- юридичну практику в галузі медичного та фармацевтичного права, в т.ч. Європейського суду з прав людини.

Вміти:

- самостійно працювати із законодавством України та міжнародними і регіональними стандартами у сфері охорони здоров'я;
- знати механізми здійснення прав та обов'язків суб'єктів медичних правовідносин;
- готувати необхідні правові документи;
- аналізувати правову природу видів медичної та фармацевтичної практик;

- застосовувати юридичну практику для правореалізаційної діяльності, в т.ч. правові позиції Європейського суду з прав людини;
- ефективно використовувати арсенал експертиз і механізми контролю якості медичної допомоги;
- правильно оцінювати наслідки професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників.

4. Зміст та логістика дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Всього годин/ кредитів ECTS	Заочна форма навчання
Модуль 1. Законодавство в сфері охорони здоров'я України	1 семестр 120 год/ 4 кредити	Лекції № 1,2 Практичні заняття № 1-3 Теми для самостійного опрацювання № 1-12

Дисципліна включає 12 тем, які поділені на 3 змістових модулі.

Змістовий модуль 1. Медичне та фармацевтичне право як правові утворення

Тема 1. Медичне та фармацевтичне право України в системах права і законодавства. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. Правова природа медичного та фармацевтичного права (галузь права, інститут права, галузь законодавства). Місце медичного та фармацевтичного права в системі законодавства України. Медичне та фармацевтичне право України як галузі права: поняття, завдання, предмет і методи. Медичні та фармацевтичні правовідносини: поняття, види і склад. Принципи і функції, система, джерела медичного та фармацевтичного права України. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні. Генеза правового регулювання охорони здоров'я в Україні. Законодавство України про охорону здоров'я: сучасний стан і перспективи розвитку. Конституційне регулювання охорони здоров'я в Україні. Галузеве законодавство України у сфері охорони здоров'я.

Тема 2. Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні. Поняття господарської діяльності у сфері охорони здоров'я. Порядок та умови ліцензування господарської діяльності з медичної практики. Контроль за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики. Особливості акредитації закладів охорони здоров'я. Заклад охорони здоров'я України як суб'єкт господарювання у сфері охорони здоров'я. Особливості господарювання закладів охорони здоров'я державної і комунальної форми власності в умовах медичної реформи. Особливості правового статусу фізичних осіб підприємців як суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я. Добровільне медичне страхування. Загальнообов'язкове медичне страхування: національні реалії і перспективи.

Страхування професійної відповідальності медичних працівників.

Тема 3. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Медична послуга як об'єкт медичних правовідносин. Види медичних послуг. Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: загальна характеристика, особливості укладення, суб'єктний склад та зміст. Договір про реімбурсацію. Декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: правова суть. Загальна характеристика договору про надання медичних послуг та його основні ознаки. Істотні умови договору про надання медичної послуги. Суб'єктний склад та зміст договору про надання медичної послуги. Новітні технології у сфері охорони здоров'я.

Змістовий модуль 2. Правовий статус суб'єктів медичних та фармацевтичних правовідносин і механізми та процедури захисту їхніх прав

Тема 4. Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я. Захист персональних даних. Права людини у сфері охорони здоров'я: поняття, класифікація, загальна характеристика. Право людини на життя і медична практика: питання співвідношення. Право людини на охорону здоров'я. Право людини на медичну допомогу. Права на згоду та відмову від медичного втручання. Право людини на інформацію про стан свого здоров'я: загальна характеристика і правове забезпечення. Право людини на таємницю про стан здоров'я: загальна характеристика і правове забезпечення. Право людини на свободу вибору у сфері охорони здоров'я (право на вільний вибір лікаря; право на вільний вибір закладу охорони здоров'я; право на вибір методів лікування відповідно до рекомендацій лікаря; право на заміну лікаря на вимогу; право на лікування за кордоном у разі неможливості надання такої допомоги у закладах охорони здоров'я України). Права людини, яка перебуває на стаціонарному лікуванні у закладі охорони здоров'я. Порядок обробки персональних даних у сфері охорони здоров'я. Захист персональних даних.

Тема 5. Правовий статус суб'єктів медичних та фармацевтичних правовідносин. Законодавче забезпечення прав пацієнта: міжнародні стандарти та національні акти. Права пацієнта в окремих видах медичної практики. Нормативне регулювання обов'язків пацієнта в Україні. Правове регулювання професійних прав медичних працівників. Юридична регламентація професійних обов'язків медичних працівників. Правовий статус законних представників та інших суб'єктів медичних правовідносин. Правовий статус лікуючого лікаря за національним законодавством. Професійна етика та медична деонтологія при провадженні медичної практики.

Тема 6. Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України. Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види. Юридична оцінка дефектів надання медичної допомоги. Законодавче закріплення експертної діяльності в Україні. Поняття, види і значення медичних експертиз в Україні. Положення про експертні команди з оцінювання повсякденного функціонування особи. Порядок проведення оцінювання повсякденного функціонування особи. Законодавче регулювання контролю якості медичної допомоги. Умови та порядок здійснення контролю якості медичної допомоги.

Тема 7. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних та фармацевтичних правовідносин. Поняття та види юридичної відповідальності суб'єктів медичних правовідносин. Кримінальна відповідальність за вчинення професійних злочинів. Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я. Адміністративна відповідальність. Дисциплінарна відповідальність. Поняття та види форм захисту прав суб'єктів медичних та фармацевтичних правовідносин. Судова форма захисту прав. Позасудова форма захисту прав суб'єктів медичних та фармацевтичних правовідносин. Неюрисдикційні форми захисту: самозахист; альтернативне розв'язання конфліктів; допомога незалежних громадських об'єднань; звернення до професійних асоціацій.

Змістовий модуль 3. Правове регулювання окремих видів медичної та фармацевтичної діяльності

Тема 8. Правове регулювання сімейної медицини в Україні. Особливості надання первинної медичної допомоги. Народна медицина (цілителство) за законодавством України. Правове регулювання паліативної допомоги. Загальна характеристика сімейної медицини: поняття, принципи, значення, міжнародні стандарти і національні акти. Правовий статус центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділи. Правовий статус лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та порядок його вибору. Особливості надання первинної медичної допомоги. Законодавче забезпечення галузі народної медицини (цілителства) в Україні. Умови правомірності здійснення діяльності у сфері народної медицини (цілителства). Міжнародно-правові стандарти у сфері надання паліативної допомоги. Порядок надання паліативної допомоги в Україні. Правовий статус особи, якій надається паліативна допомога в Україні. Особливості надання паліативної допомоги дітям.

Тема 9. Законодавче забезпечення профілактики та лікування інфекційних хвороб. Правове забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя в Україні. Правове регулювання психіатричної допомоги. Правове регулювання надання медичної допомоги уразливим верствам населення. Загальна характеристика правового регулювання у сфері охорони здоров'я щодо захисту населення від інфекційних хвороб. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин в умовах лікування інфекційних і венеричних хвороб. Правове регулювання проведення профілактичних щеплень в Україні. Боротьба з туберкульозом: правові аспекти. Особливості соціально-правового захисту осіб, інфікованих ВІЛ чи осіб, які страждають на хворобу, зумовлену ВІЛ. Права та обов'язки громадян щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя. Юридична відповідальність за порушення санітарного законодавства. Загальна характеристика правового забезпечення галузі психіатрії в Україні. Види та порядок надання психіатричної допомоги в Україні. Особливості надання психіатричної допомоги у примусовому порядку. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин при наданні психіатричної допомоги. Правове регулювання здійснення спеціальних заходів профілактики і лікування хронічного алкоголізму, наркоманії та інших соціально небезпечних захворювань. Державна політика боротьби з тютюнопалінням в Україні. Правова концепція охорони здоров'я, дружня до дитини. Юридичне забезпечення

надання медичної допомоги особам з інвалідністю в Україні. Нормативне забезпечення надання медичної допомоги особам, які перебувають у місцях позбавлення волі. Правове регулювання надання медичної допомоги особам похилого віку.

Тема 10. Донорство за законодавством України. Правове забезпечення репродуктивного здоров'я і репродуктивних технологій в Україні. Корекція статі. Поняття та види донорства за законодавством України. Юридичне забезпечення організації та здійснення донорства крові та її компонентів: міжнародно-правові стандарти і вітчизняне законодавство. Трансплантація анатомічних матеріалів. Правове регулювання застосування допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ) в Україні. Особливості правового статусу подружжя при застосуванні ДРТ. Особливості правового режиму донорства репродуктивних клітин. Етико-правові аспекти сурогатного материнства. Особливості правового статусу сурогатної матері. Корекція (зміна) статі: законодавче забезпечення та юридична практика. Право на гендерну ідентичність.

Тема 11. Правова регламентація косметології і спортивно-оздоровчої діяльності (спортивна медицина). Санаторно-курортна справа. Медичний туризм. Законодавче забезпечення пластичної і реконструктивної допомоги населенню. Поняття косметології та її регламентація за законодавством України. Міжнародні стандарти у сфері косметології і спортивної медицини. Косметологічні послуги та особливості їх надання. Організаційно-правові основи функціонування косметологічних клінік. Законодавча регламентація діяльності фітнес-центрів та інших фізкультурно-оздоровчих закладів. Господарська діяльність у сфері краси та спорту. Особливості юридичної регламентації медичного туризму. Права людини і медичний туризм

Тема 12. Правове регулювання провадження фармацевтичної діяльності та забезпечення населення лікарськими засобами і виробами медичного призначення в Україні. Інтелектуальна власність у галузі охорони здоров'я. Правові основи фармації в Україні. Поняття і правовий статус фармацевтичних працівників. Провадження фармацевтичної практики. Протоколи провізора (фармацевта). Юридична відповідальність фармацевтичних працівників за професійні правопорушення. Загальна характеристика законодавства у сфері забезпечення населення лікарськими засобами. Створення, виробництво і реалізація лікарських засобів: правові аспекти. Реклама лікарських засобів. Патентування лікарських засобів. Особливості патентної незалежності України. Поняття та правовий режим генеричних лікарських засобів. Державний контроль якості лікарських засобів в Україні. Юридичні гарантії забезпечення лікарськими засобами і засобами медичного призначення окремих категорій населення в Україні. Стандарти якості аптечних послуг.

Згідно з програмою основними видами навчальних занять є а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота здобувачів.

Теми лекцій розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми і засвоєння практичних навичок через розв'язання ситуаційних задач і тестів.

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, підготовку презентацій, опрацювання наукової літератури та виконання індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на практичних заняттях.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра судової медицини та права/Здобувачу/заочна форма навчання/ Менеджмент/ 1 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-судової-медицини#>

Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунта студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

<p>Поточний контроль на практичних заняттях</p>	<p>Методи: здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми. Для поточного контролю рівня підготовки здобувачів застосовуються: вирішення контрольних тестів до кожної теми (стандартизований контроль); усна інтегративна співбесіда в обсязі стандартного переліку питань до кожної теми; вирішення ситуаційних задач до більшості тем.</p> <p>Оцінювання знань з теми здійснюється за традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>проводиться у вигляді заліку після вивчення дисципліни у II семестрі на останньому практичному занятті, здобувач отримує позитивну оцінку з дисципліни в разі отримання середньоарифметичного балу з усіх тем дисципліни вище 3,0, відсутності невідпрацьованих практичних занять, наявності оформлених протоколів до кожної теми та підготовленої на протязі вивчення дисципліни хоча б однієї доповіді на практичному занятті. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова</p>
<p>Засоби діагностики успішності навчання</p>	<p>Теоретичні питання, тести, практичні завдання</p>

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. <i>Мінімальна кількість балів</i> становить 122 бали. Здобувачу освіти не зараховують дисципліну, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 120 до 200 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 200-бальною шкалою). Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 120 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувача

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати правовою термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше

розділами, що свідчить про опанування нормативно-правових актів і рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних правових знань для практичної медицини.

Оцінка «добре» виставляється здобувачу, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, вірно відповів на 75% запитань, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її правового значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі навчальних посібників та методичних рекомендацій.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачу, вірно відповів на 50% запитань який знає базові поняття та терміноконструкції з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє правових аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових правових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання самостійної роботи здобувача

Самостійна робота здобувача оцінюється під час поточного контролю дисципліни. Оцінювання підготовлених повідомлень здійснюється за традиційною оцінкою.

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу, який глибоко і всебічно розкриває проблему, логічно викладає основні питання, наводить норми із правових джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про здатність аналізувати вивчений матеріал.

Оцінка «добре» виставляється здобувачу, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкриває основні питання теми та її значення, але при цьому не виходить за межі навчальних посібників, методичних рекомендацій.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачу, який розкриває базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкриває її повністю, не розуміє правових аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі чинного Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи))

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни здобувачу, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни здобувачу, який отримав I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

10 балів - додаються до оцінки з дисципліни здобувачу, який отримав призове місце (II-III) на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з

дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни здобувачу, який приймав участь (без призового місця) у внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи

8 балів - додаються до оцінки з дисципліни здобувачу, який активно приймав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не приймав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

6-7 балів - додаються до оцінки з дисципліни здобувачу, який виготовив не менше 3 таблиць, або навчальний відеофільм для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

3-5 балів додаються до оцінки з дисципліни здобувачу, який виготовив не менше 2 таблиць, або створив тематичну ілюстровану презентацію (не менше 2) для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Здобувач має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є здобувачоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки/правил поведінки при сигналі «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, правил поведінки при сигналі «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу з техніки безпеки реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Здобувач, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Здобувач повинен бути підготовленим до практичного заняття, завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях здобувач має мати при собі робочу форму (медичний халат, шапочка). Здобувачі, які не мають робочої форми, не допускаються до відвідування.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань здобувачі мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні

практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається за згодою викладача.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни здобувач має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів здобувач отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра судової медицини та права#58) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття здобувач має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то здобувач має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є MicrosoftTeam, GoogleMeets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час

дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра судової медицини та права/ Здобувачу або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра судової медицини та права/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (MicrosoftTeam) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра судової медицини та права/ Здобувачу.

Основна література:

1. Богомазова І.О. Право на якісні та безпечні лікарські засоби в системі права на охорону здоров'я. *Медичне право*. 2021. Спеціальний випуск № 3. С. 9 – 17.

2. Виноградов О.В. Роль сімейної медицини в стратегії державного управління реформуванням системи охорони здоров'я. URL: www.academy.gov.ua/ej/ej3/txts/GALUZEVE/11-VINOGRADOV

3. Грін О. Загальне медичне право: альбом схем: навч. посіб. Ужгород : Сабов А. М., 2022. 208 с.

4. Зражевська Н. Захист професійної честі, гідності та ділової репутації лікарів у судовому порядку. *Медичне право*. №1(15). 2021. С. 26-35.

5. Лемеха Р.І. Поняття неналежного виконання професійних обов'язків медичним працівником. *Сучасний вимір держави і права: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції*, м. Львів, 19-20 травня 2021 р. Львів: Західноукраїнська організація "Центр правничих ініціатив". 2021. С.43-46

6. Майданик Р. А. Правовідносини медичного обслуговування і надання медичних послуг за законодавством України. *Медичне право*. 2021. Спец. випуск № 3. С. 48–70.

7. Основи права та законодавства у фармації: нац. підруч. для студентів вищ. навч. закл. / А. А Котвіцька, І. В. Кубарєва, О. О. Суріков та ін.. за ред. А. А. Котвіцької. Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2021. 528 с.

8. Охорона здоров'я і права людини: ресурсний посібник / переклад з англійської; за науковою редакцією І. Сенюти / Центр здоров'я та прав людини імені Франсуа-Ксав'є Баню та Фонд відкритого суспільства. Львів, 2022. 552 с.

9. Політика та публічне управління у сфері охорони здоров'я : підручник / авт. кол. : М. І. Бадюк, П. Б. Волянський, Р. Ю. Гревцова та ін.; редкол. : В. М. Князевич, Я. Ф. Радиш та ін. Київ: НАДУ. 2023. У 2 томах. 320 с.

10. Сенюта І.Я. Декларація про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: окремі штрихи до нормативного «портрету» *Актуальні проблеми медичного права: професійний погляд*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (29 листопада 2021 року, м. Київ). Одеса: Фенікс, 2021. С. 105-109.

11. Сенюта І. Я. Правовий звичай як джерело права та регулятор відносин у сфері надання медичної допомоги. *Медичне право*. 2021. № 2 (20). С. 59–70.

12. Сенюта І. Я. Цивільно-правове регулювання відносин у сфері надання медичної допомоги: питання теорії і практики: монографія. Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2022. 640 с.

13. Сенюта І. Я. Стандарти у сфері охорони здоров'я як джерело правовідносин у сфері надання медичної допомоги. *Медичне право*. 2022. Спец. випуск № 3. С. 112–124.

14. Сенюта І.Я. Цивільний позов як інструмент захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: деякі аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. Випуск № 31. Том 2. Ужгород, 2022. С. 22-27.

15. Сенюта І. Я., Терешко Х. Я. Вакцинація у запитаннях і відповідях: методичні рекомендації. URL: http://unba.org.ua/assets/uploads/77b7b540396ed691df9b_file.pdf

16. Чабан О. А. Право фізичної особи на таємницю про стан здоров'я в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ. 2023. 20 с.

17. Стефанчук Р.О. Репродуктивні права фізичної особи: поняття, система, особливості здійснення URL: <http://radnuk.info/component/content/article/24658>

Міжнародні стандарти (основні)

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

2. Декларація про медичну допомогу, орієнтовану на пацієнта / Міжнародний альянс організацій пацієнтів, 24.02.2006. URL: <http://www.patientsorganizations.org>

3. Європейська соціальна хартія /Рада Європи, 03.05.1996 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062

4. Європейська хартія прав пацієнтів. Листопад 2002. URL: <http://www.activecitizenship.net/patients-rights/projects/29-european-charter-of-patients-rights.html>

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи, 04.11.1950. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004

6. Конвенція про захист прав та гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину. Рада Європи, 04.04.1997р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_334#Text

7. Конвенція про права осіб з інвалідністю. ООН, 13.12.2006. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71

8. Лісабонська декларація про права пацієнта /Всесвітня медична асоціація. Асамблея ВМА, вересень-жовтень 1981 р., переглянута у 2005. URL: <http://www.med-pravo.ru/Ethics/LisbonDecl.htm>

9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права / ООН, 16.12.1966. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043

10. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права / ООН, 16.12.1966. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042

11. Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи 904 (1988)¹ «Про захист гуманітарних медичних місій» від 30.06.1988 р. URL: <http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/ta88/eres904.htm>

12. Хартія про право на охорону здоров'я / Міжнародний союз юристів. Генеральна асамблея МСЮ, 31.08.2005 URL: <http://www.uianet.org/documents/qquia/resolutions/Sante4Gb.pdf>

Нормативно-правові акти України

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5.04. 2001р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
4. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
5. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
6. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
7. Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові: Закон України від 30.09.2020р. № 931-IX/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/931-20#Text>.
8. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
9. Про внесення змін до статті 39 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо додаткових гарантій прав медичних та інших працівників, зайнятих у сфері захисту населення від інфекційних хвороб, та членів їх сімей: Закон України від 7.05.2020р. N 588-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/588-20#Text>
10. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19.10.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>
11. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
12. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 11.04.2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>
13. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 6.04.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
14. Про захист персональних даних: Закон України 01.06.2010р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
15. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
16. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині: Закон України від 17.05.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>
17. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
18. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

19. Про лікарські засоби: Закон України від 04.04.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>
20. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
21. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 5.04.2007р. № 877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>
22. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
23. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
24. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>
25. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14#Text>
26. Про поховання та похоронну справу: Закон України від 10.07.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>
27. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
28. Про протидію захворюванню на туберкульоз: Закон України від 05.07.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2586-14#Text>
29. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ: Закон України від 12.12.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1972-12#Text>
30. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text>
31. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
32. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
33. Про Уповноваженого Верховного Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>
34. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 р. № 411. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF#Text>
35. Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: постанова Кабінету Міністрів України № 410 від 25.04.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2018-%D0%BF#Text>
36. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики: Постанова Кабінету Міністрів України від 2.03.2016р. № 285. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF#Text>
37. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності з медичної практики і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Міністерством охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від

16.10.2014р. № 543. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2018-%D0%BF#Text>

38. Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.07.2021р. №725. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/725-2021-%D0%BF#Text>

39. Про затвердження Порядку акредитації закладу охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України №765 від 15.07.1997р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-97-%D0%BF#Text>

40. Про затвердження Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я та внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України: Наказ МОЗ України № 650 від 16.04.2025 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0824-25#n24>

41. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78: Наказ МОЗ України № 117 від 29.03.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02#Text>

42. Про встановлення діагностичних критеріїв смерті мозку та процедури констатації моменту смерті людини: Наказ МОЗ України №821 від 23.09.2013р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1757-13#Text>

43. Про встановлення медико-біологічних та соціально-психологічних показань для зміни (корекції) статевої належності та затвердження форми первинної облікової документації й інструкції щодо її заповнення: Наказ МОЗ України № 1041 від 05.10.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1589-16#Text>

44. Про затвердження нормативних документів про застосування телемедицини у сфері охорони здоров'я: Наказ МОЗ № 681 від 19.10.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1400-15#Text>

45. Про затвердження Положення про центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та положень про його підрозділи: Наказ МОЗ України № 801 від 29.07.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1167-16#Text>

46. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: Наказ МОЗ України № 503 від 19.03.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0347-18#Text>

47. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні: Наказ МОЗ України № 787 від 09.09.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13#Text>

48. Про затвердження Порядку надання комплексної медичної допомоги вагітній жінці під час небажаної вагітності, форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення: Наказ МОЗ України від 24.05.2013р. № 423. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-13#Text>

49. Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги: Наказ МОЗ України від 19.03.2018р. № 504. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-18#Text>

50. Про затвердження Порядку направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я та фізичних осіб-підприємців, які в установленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної

практики та надають медичну допомогу відповідного виду: Наказ МОЗ України від 28.02.2020р. № 586. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0235-20#Text>

51. Про затвердження Порядку проведення судово-психіатричної експертизи: Наказ МОЗ України від 08.05.2018р. № 865. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0719-18#Text>

52. Про затвердження Правил застосування примусових заходів медичного характеру в спеціальному закладі з надання психіатричної допомоги: Наказ МОЗ України від 31.08.2017р. № 992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408-17#Text>

53. Про затвердження Правил застосування фізичного обмеження та (або) ізоляції при наданні психіатричної допомоги особам, які страждають на психічні розлади, та форм первинної облікової документації: Наказ МОЗ України від 24.03.3016р. № 240. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0570-16#Text>

54. Про затвердження Примірного положення про лікарню «Хоспіс» (відділення, палату паліативного лікування) для хворих на туберкульоз: Наказ МОЗ України № 483 від 11.06.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0483282-10#Text>

55. Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України: Наказ МОЗ України від 17.01.1995р. №6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0248-95#Text>

56. Про удосконалення організації надання паліативної допомоги в Україні: Наказ МОЗ України № 1308 від 04.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0609-20#Text>

57. Порядок реєстрації живонароджених і мертвонароджених: Наказ МОЗ України №179 від 29.03.2006. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0428-06>

58. Про організацію клініко-експертної оцінки надання медичної допомоги та медичного обслуговування: Наказ МОЗ України № 69 від 05.02.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-16#Text>

59. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 66 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти" (справа про платні медичні послуги) № 15-рп/98 від 25.11.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-98#Text>

60. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України "у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно" (справа про безоплатну медичну допомогу) № 10-рп/2002 від 29.05.2002р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-02#Text>

61. Рішення Конституційного Суду України у справі щодо офіційного тлумачення ст.ст. 3, 23, 31, 47, 48 Закону України «Про інформацію» та ст. 12 Закону України «Про прокуратуру» (справа К.Г. Устименка) від 30.10.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-97#Text>

62. Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: Пленум Верховного Суду України;

Постанова від 03.06.2005р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-05#Text>

63. Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди: Пленум Верховного Суду України; Постанова від 27.03.1992. №6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006700-92#Text>

64. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: Пленум Верховного Суду України; Постанова від 31.03.1995. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95#Text>

65. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я : Закон України № 1053-ІХ від 03 груд. 2020 р. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>.

66. Порядок організації надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я : Постанова Кабінету Міністрів України від 03 листоп. 2021 р. № 1268. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1268-2021-п#Text>

67. Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 листоп. 2024 р. № 1338 [URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1338-2024-%D0%BF#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1338-2024-%D0%BF#Text)

Допоміжна

1. Адамчук О.Ф., Жарлінська Р.Г., Верлан-Кульшенко О.О. Правові засади формування єдиного медичного простору в Україні. Соціальні, правові та управлінські аспекти розвитку охорони здоров'я: проблеми, перспективи, світовий досвід: збірник матеріалів науково-практичної конференції (м. Льорет-де-Мар, 05 лютого 2021 р.) / за заг. ред. О.Г. Алексеєва. Льорет-де-Мар: ЗДМУ, 2021. С. 17-20

2. Адамчук Г. О., Адамчук О. Ф. Цифрові платформи і нові форми зайнятості: виклики конституційним гарантіям праці в Україні. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Юридичні науки". 2025. № 5. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2025-5-11039> <https://www.inter-nauka.com/issues/law2025/5/11039>

3. Жарлінська Р.Г., Романенко С.В., Зверховська В.Ф., Щерба І. Ю. Правове регулювання штучного інтелекту в медицині. Професор Анатолій Родіонович Уваренко: вчений, педагог, громадський діяч, реформатор системи охорони здоров'я України: матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Київ, 16 травня 2025 року / М-во охорони здоров'я України, Нац. мед. ун-т імені О.О. Богомольця, Каф-ра менеджменту охорони здоров'я НМУ імені О.О. Богомольця. Київ: НМУ імені О.О. Богомольця, 2025. С.92-93

4. Жарлінська Р.Г., Гель А.П., Міщук А.А. Заклади охорони здоров'я як складники єдиного медичного простору: класифікація, мережа, тенденції розвитку. Єдиний медичний простір України: правовий вимір: монографія / за заг.ред. С.Г. Стеценка. Харків: «Право», 2022. С.218-228.

5. Жарлінська Р.Г., Гель А.П., Адамчук О.Ф. Правові засади забезпечення інформаційної безпеки пацієнтів на основі технології блокчейн. Медичне право України: сучасні досягнення та перспективи розвитку. Збірник наукових статей міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю з дня створення першої в Україні кафедри медичного права. Упоряд. д.ю.н., проф. І.Я.

Сенюта, к.ю.н., доц. Х.Я.Терешко. Львів. Вид-во ЛОБФ «Медицина і право». 2023. С.48-51

6.Жарлінська Р.Г., Адамчук О.Ф., Міщук А.А., Гель А.П. Окремі аспекти юридичного змісту медичної помилки. Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Запоріжжя, 26-27 травня 2022 р.)/за заг. ред. Ю.М. Колесника. - Запоріжжя: ЗДМУ, 2022. С.21-24.

7.Жарлінська Р.Г., Гель А.П., Міщук А.А. Роль приватних закладів охорони здоров'я у формуванні єдиного медичного простору в Україні. Правові проблеми сучасної трансформації охорони здоров'я: збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Запоріжжя, 26-27 травня 2022 р.)/за заг. ред. Ю.М. Колесника. Запоріжжя: ЗДМУ, 2022. С.53-57.

8.Жарлінська Р.Г., Тринчук А.А. Правові засади технології блокчейн у фармації. Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи :матер. VIII Міжнар. наук.-практ. дистанційної конференції (27 квітня 2023 р., м. Харків) / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. Харків: НФаУ, 2023. С. 261-263.

9.Жарлінська Р.Г., Зверховська В.Ф., Адамчук О. Ф., Вергелес К. М. *Культурні цінності в охороні здоров'я як об'єкт права інтелектуальної власності. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Юридичні науки". 2025.№2. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2025-2-10733>*

10. Жарлінська Р.Г., Зверховська В.Ф., Адамчук О. Ф.,Тринчук А.А. Доступність медичних виробів для реабілітаційних послуг в системі охорони здоров'я: маркетинговий, юридичний та соціальний аспекти. *Ekonomichnuu analiz*, [S.l.], v. 35, n. 2, may 2025. ISSN 2219-4649 [DOI: https://doi.org/10.35774/econa2025.02.064](https://doi.org/10.35774/econa2025.02.064)

11. Зверховська В.Ф. Вплив воєнного стану на розвиток базових прав людини. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2025.№1. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2025-1-1>

12.Зверховська В.Ф. Правове регулювання евтаназії та асистованого суїциду (міжнародний досвід та українські реалії) *Право і суспільство*. 2024. №6. С. 34-39 DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.6.6>
<http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=18910>.

13. Міхайліна Т.В., Гоцуляк Ю.В., Гель А.П. Щодо проблем розуміння категорія «санкція» у теорії права та галузевому правознавстві. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Серія Право. Випуск 66. С.288-293.

14.Міхайліна Т.В., Гоцуляк Ю.В., Гель А.П. Роль соціального підприємництва у побудові соціальної держави. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету*. 2022. Серія Право. Випуск 72. Частина 2. С.252-256.

15. Москаленко К. Право осіб, народжених із застосуванням допоміжних репродуктивних технологій, на інформацію про своє генетичне походження. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. №1. С.27-29.

16. Пашков В. Трансплатація органів померлої людини: господарсько-правова регламентація. *Медичне право*. 2021. №1(13). С.33-42.

17. Плахотнюк Н.В., Григоренко М.В. Захист прав людини як пацієнта при трансплантації органів та тканин: міжнародний та національний рівень. *Часопис Київського університету права*. 2021. №3. С.174-178.

18. Скрипник В. Донорські органи як об'єкти цивільних відносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. №5. С.62-67.

19. Стан та перспективи впровадження сімейної медицини в Україні. Сімейна медицина – основа перетворень у галузі. URL: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/simed_2004.html

20. Старікова Н. Підстави та умови цивільно-правової відповідальності у сфері застосування допоміжних репродуктивних технологій. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. №12. С.63-67.

21. Тарас М. В. Право на необмежений доступ до добровільного і конфіденційного або анонімного тестування на ВІЛ: міжнародно-правові аспекти. *Медичне право*. 2022 № 1 (17).

22. Триньова Я. Біоетика: трансплантологія. Презумпція незгоди vs презумпції згоди. *Юридичний Вісник України*. 2022. №17-18. С.19.

23. Чурилова Т.М., Базурина Т.І. Правове регулювання ксенотрансплантації та трансплантації фетальних матеріалів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №6. С.119-122.

Електронні ресурси:

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmua.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmua.edu.ua>
3. Презентації лекцій та інші методичні матеріали з дисципліни «Медичне право України» на Google - диску сайту кафедри: URL: <http://forensic.vnmua.edu.ua/>
4. <http://www.moz.gov.ua> <http://www.moz.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України
5. <http://www.diklz.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби України з лікарських засобів та по контролю за наркотиками
6. <http://www.rada.gov.ua> – офіційна веб-сторінка Верховної Ради України
7. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційна веб-сторінка Кабінету Міністрів України
8. <http://www.who.int> – офіційний сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.

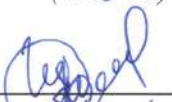
Силабус з дисципліни «Законодавство в сфері охорони здоров'я України» обговорено та затверджено на засіданні кафедри судової медицини та права (протокол №1, від «26» серпня 2025 року

Відповідальний за курс

(підпис)

Валентина ЗВЕРХОВСЬКА

Завідувач кафедри

(підпис)

Валерій ГУНАС